

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sectio I. Varia circa Petri primatum, & Sedem Episcopalem declarantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

DISPUTATIO VIGESIMA SECUNDA.

De Summo Pontifice.

EX variis regendi formis, quas in diversis Orbis terrarum partibus viguisse cernimus, Monarchiâ scilicet, ubi unus aliquis ceteris cum potestate præest, Aristocratiâ, quando regimen in solis Optimatibus reperitur, ac Democratiâ, dum videlicet imperium in populo residet: ex his, inquam regendi formis perfectissima est Monarchia, utpote ad pacem & concordiam inter eos qui reguntur conservandam aptissima. Firmius etiam multo administratur Regnum illud, vel Respublica in quâ unius nutu & imperio omnia reguntur. Hinc illi etiam, apud quos Democratia viguit, ubi peculiaris aliqua difficultas exorta erat aut græve periculum imminabat, ut rebus arduis occurrerent, discrimenque quod Reipublica impendebat evaderent, ad Monarchiam confugere, plenamque rerum administrandarum potestatem uni conferre sunt coacti. Sic apud Romanos in more semper fuisse cernimus, ut dum summa urgeret necessitas, & res Romana in ultimum pene discrimen adducta esset, Dictatorem crearent, atque ad unius regimen tanquam ad unicum periclitantis ac prope jam labentis Reipublica stabilimentum cõfugerent.

Christus ergo, cum sapientissimè Ecclesiam instituerit, Monarchicum in eâ regimen reliquit, quod, ut jam ostensum est, omnium est perfectissimum. Quamvis ergo Apostoli omnes jurisdictionem & spiritualem potestatem in totum Orbem à Christo Domino acceperint, ut ex sacris Literis aperte constat, in hac tamen potestate Petrus ceteris superior fuit, & à Christo omnibus prælatus, utpote cui oves suas peculiari modo pascendas tradidit, & Ecclesiæ regimen commisit illis verbis: Tu es Petrus, & super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam. Quæ potestas quo pacto in Romanum Pontificem Petri successorem derivata sit, in sequentibus ostendetur.

SECTIO PRIMA.

Varia circa Petri primatum & Sedem
Episcopalem declarantur.

I.
Petro Eccle-
siaz primatus
à Christo
Domino fuit
concessus.

APOSTOLUS Petrus, ut diximus ceteris Apostolis in jurisdictione & spiritali potestate fuit Prælatus, & caput Ecclesiæ sub Christo constitutus, ut tum ex illis verbis: Tu es Petrus, &c. jam ostensum est, tum quia

P. R. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

Christus gregem suum illi pascendum commisit, dum dixit: *Pasce oves meas*: cujus loci vim frustrare conantur hæretici, dum oves quidem Petro commissas à Christo fuisse asserunt, sed non omnes, verùm illius potestatem ad solos Judæos fuisse restrictam, juxta illud Pauli ad Galatas c. 2. vers. 7. *Creditum est mihi Evangelium præputii, sicut & Petro circumcissionis, &c.*

Frustra, inquam, illa Christi verba: *Pasce oves meas*; ad aliquas oves in particulari, non ad omnes univèrsim referunt; dum enim dicit Chri-

II.

Non ha-
rum vel

TOM. II.

illarum in particulari, sed omnino omnino vixit cura Petro est commissa.

Communis Patrum vox est Petro Ecclesia primum fuisse summum.

III. Certum est illa verba Pasce oves meas soli Petro fuisse à Christo dicta.

IV. Explicatur dictum illud Apostoli: Creditum est mihi Evangelium praputii, sed in Judæos tantum, sicque oves Christi quoad auctoritatem & pastorem curam fuisse inter hos duos Apostolos divisam: ad hoc, inquam, Respondetur convenisse inter se Apostolos, ut regiones universi inter se dividerent, unde & verisimile est Sanctum Petrum & Sanctum Paulum statuisse sicut in hunc locum docet S. Hieronymus, ut ille Judæorum præcipue, hic Gentium conversioni invigilaret. Certum namque est Sanctum Petrum Gentilibus peculiari modo non semel prædicasse, ut eos ad Christi fidem perduceret: unde & nobilissimas Gentium Ecclesias, ut Antiochenam & Romanam per se, Alexandrinam per Marcum discipulum suum, & alias in Europâ Ecclesias per Apostolicos viros à se in varias partes transmisissos fundavit. Sanctum Paulum etiam, non Gentibus tantum, sed & Judæis prædicasse compertum est, & in ipsis divinis literis aperte traditum: ad quos etiam præclaram illam scripsit Epistolam.

Et Petrus Gentibus, & Paulus Judæis non semel est concionatus.

V. Potestas universalis Petri erat ordinaria, & perpetua duratura.

stus meas, & omnes omnino oves Ecclesiæ, quæ est ovile Christi, sint oves Christi, non est curam ovium Petro hic à Christo traditam, ad has vel illas oves in particulari referat, & non extendat ad omnes. Ad quam rem pulchrè Sanctus Bernardus libro secundo de Consideratione, cap. 8. sic loquitur: *Pasce oves meas, quas? illius, vel illius populi, civitatis, vel regionis, aut certi regni? oves meas, inquit, cui non planum, non designasse aliquas, sed assignasse omnes? Nihil excipitur, ubi distinguitur nihil.* Hic est communis Sanctorum Patrum sensus, qui Petro totum Christi ovile, omnèsque ejus oves commissas fuisse affirmant, idque peculiariter ex illâ diversitate verborum Christi colligunt; *Pasce agnos meos, Pasce oves meas:* quibus verbis, inquit, aperte significatur, omnis conditionis homines, tum inferiores tum superiores illius regimini & curæ à Christo fuisse concreditos:

Hæc autem verba, *Pasce agnos meos, Pasce oves meas,* Petro, & soli Petro fuisse à Christo dicta, testantur Patres omnes, & in particulari S. Chrysostomus, S. Ambrosius, S. Augustinus, & alii, & ex capite illo 21. Joannis apertissimè colligitur; cum enim ipsi dixisset Christus: *Simon Joannis diligis me plus his?* statim post Petri responsionem subjungit: *Pasce agnos meos, Pasce oves meas:* & immediatè addit: *Cum esses junior, cingebas te &c.* cum ergo clarissimum sit, nemine inficiante, hæc postrema verba fuisse soli Petro dicta, eadem claritate constat de aliis. Verbum verò illud *Pasce,* ostendere Pastoris officium, seu curam pastorem fuisse Petro commissam Patres universi affirmant; Pastoris autem officium est, ut rectè advertit Suarez, non tantum alimenta ovibus præbere, sed etiam illas regere, & curam earum gerere, errantes ad ovile revocare, & si opus sit ad reditum compellere.

Ad illud capitis secundi ad Galatas, num. 1. relatum, *Creditum est mihi Evangelium praputii, sicut & Petro circumcissionis;* quibus verbis volunt hæretici, affirmare Divum Paulum non habuisse S. Petrum potestatem in universam Ecclesiam, sed in Judæos tantum, sicque oves Christi quoad auctoritatem & pastorem curam fuisse inter hos duos Apostolos divisam: ad hoc, inquam, Respondetur convenisse inter se Apostolos, ut regiones universi inter se dividerent, unde & verisimile est Sanctum Petrum & Sanctum Paulum statuisse sicut in hunc locum docet S. Hieronymus, ut ille Judæorum præcipue, hic Gentium conversioni invigilaret. Certum namque est Sanctum Petrum Gentilibus peculiari modo non semel prædicasse, ut eos ad Christi fidem perduceret: unde & nobilissimas Gentium Ecclesias, ut Antiochenam & Romanam per se, Alexandrinam per Marcum discipulum suum, & alias in Europâ Ecclesias per Apostolicos viros à se in varias partes transmisissos fundavit. Sanctum Paulum etiam, non Gentibus tantum, sed & Judæis prædicasse compertum est, & in ipsis divinis literis aperte traditum: ad quos etiam præclaram illam scripsit Epistolam.

Quamvis itaque, ut supra diximus, Apostolis omnibus jurisdicção & potestas spiritualis in universum mundum fuerit à Christo commissa, in hoc tamen inter alia potestas universalis Petri ab universali aliorum potestate differebat, quod esset ordinaria, & perpetuè duratura, quod in aliis Apostolis non reperiebatur; etsi enim illi, dum viverent, potestatem universalem in totum

orbem haberent, unâ tamen cum ipsis mortua est hæc potestas, & eorum successores jurisdiccionem habebant limitatam, & ad suæ terminos Ecclesiæ restrictam. Petri verò potestas nullis, ut loci, ita nec temporis limitibus est definita, sed ipso mortuo, in illius successores est derivata. Hinc S. Augustinus libro de Pastoribus, capite decimo affirmat pastorem dignitatem & curam universalis Ecclesiæ Petro, non propter ipsum datam esse, sed propter Ecclesiam; cum ergo illo è vitâ sublato, vivat adhuc, perpetuèque victura sit Ecclesia, hæc etiam in eâ vivat ac vigeat dignitas necesse est, cum non minus hæc potestate jam indigeat Ecclesia, quam in sui primordiis indigebat.

Petrus ergo, etsi antequam Romam veniret, universalem hanc potestatem, imo & superioritatem respectu omnium Christi fidelium haberet, idque antequam ullam omnino privatam institueret, aut regeret Ecclesiam, & anno Christi 39. Antiochiæ Sedem Episcopalem habuerit, indeque per annos septem, ut communis habet Patrum & Scriptorum Ecclesiasticorum sententia, Ecclesiam ut universalis & supremus Pastor rexit, Antiochiæ tamen Sedem constanter non fixit, sed illâ vel Evodio, ut volunt alii, vel ut alii Ignatio relictâ, Romanam Ecclesiam anno Christi 45. fundavit, eamque ad finem usque vitæ rexit, & Cathedram illic constanter habuit, ac per seipsum illam deinceps semper, annis scilicet 24. quibus vixit, gubernavit, nullo (quod tamen Antiochiæ fecerat) constituto, qui ante mortem ipsi succederet.

Petrum verò Romæ fuisse, illamque Ecclesiam pluribus annis in Episcopali dignitate rexisse, ita antiquorum omnium, ipsorumque etiam Sanctorum Patrum testimonio est comprobatum, ut quisquis hæc de re dubitat, dubitare perinde possit, utrum Nero aut Constantinus Romæ aliquando fuerint, vel de re aliâ quacunque ambigere, pro certâ & indubitata ad nos præcorum monumentis transmissâ. Summæ proinde inscitie & imprudentiæ arguuntur nostri temporis sectarii, dum hoc in dubium revocare conantur: frustra, inquam, antiquitati se opponunt novatores; ita enim eorum omnium, qui tot jam labentibus sæculis hæc de re scripserunt auctoritatis pondere deprimentur, ut vel hinc leve, nulliusque momenti esse ostendatur quicquid ipsi in contrarium pro suo commento afferunt: unde in caput 16. Matthæi de hoc Petri Romæ Episcopatu & Ecclesiæ primatu loquens Maldonatus: *Pugnabit, inquit, pro illo orbis terrarum contra insensatos.*

SECTIO SECUNDA.

Ostenditur Romanos Pontifices Petro in hac universali potestate successisse.

POTESTAS itaque ordinaria universam Ecclesiam regendi, ut diximus, eaque perpetuè duratura Divo Petro à Christo est concessa, quæ de causâ ab eodem Christo appellatur *Petra,* agnoscque ejus & oves pascere jubetur. Hanc verò potestatem secum Romam transfudit, eamque ex illâ Sede in universum mundum exercuit, & suo in illâ Cathedrâ successori reliquit. Quamvis namque

Petri potestas nullis, nec loci, nec temporis limitibus fuit circumscripta.

VI. Petrus antequam Romam veniret erat summus Ecclesiæ pastor & rector.

VII. Indubitatum est D. Petrum Romanæ pluribus annis fuisse Episcopum.

Antiquitatis vox est Petrum Romanæ sedisse, & vixisse esse mortuum.

I. Romanus Pontifex Petrus in universali Ecclesiæ regimine successit.